

GIỚI THIỆU

Các báo cáo cho thấy tỉ lệ tiêm chủng ở Việt Nam rất cao (WHO, 2022). Tuy nhiên, sự bùng không đồng đều trên cả nước (An *et al.*, 2016, Nguyen *et al.*, 2019, Vo *et al.*, 2019) phát lộ của các bệnh có thể phòng ngừa bởi vắc-xin như sởi, bạch hầu và uốn ván sơ sinh cho thấy tỷ lệ tiêm chủng 019). Các đợt bùng phát dịch bệnh ở khu vực nông thôn chủ yếu xảy ra trong các cộng đồng dân tộc thiểu số. Đơn vị Nghiên cứu Lâm sàng của Đại học Oxford đã làm việc tại tỉnh Đắk Lắk, Tây Nguyên, Việt Nam với sự hợp tác của Trung tâm Kiểm soát Bệnh tật tỉnh (CDC) từ năm 2014, để tiến hành các nghiên cứu về các bệnh lây nhiễm từ động vật sang người, giám sát huyết thanh học, nghiên cứu định tính và định lượng về tiêm chủng và đánh giá các can thiệp có sự tham gia của cộng đồng.

Nghiên cứu của chúng tôi cho thấy rằng đội ngũ y tế cấp cơ sở, đặc biệt là các cộng tác viên y tế thôn/buôn đóng vai trò thiết yếu trong việc khuyến khích và thúc đẩy tỉ lệ tiêm chủng của cộng đồng. Tuy vậy, các cộng tác viên y tế thôn/buôn lại thường là những tình nguyện viên với mức hỗ trợ hàng tháng rất thấp. Họ ít có cơ hội được đào tạo về tiêm chủng, vắc-xin hoặc về các kỹ năng cần thiết để truyền thông với cộng đồng, dù công việc của cộng tác viên đòi hỏi kỹ năng này, đặc biệt là khi truyền thông với các thành viên cộng đồng thuộc nhóm dân tộc thiểu số.

NÂNG CAO NĂNG LỰC CHO CÁN BỘ VẮC-XIN TUYẾN ĐẦU

Từ những kết quả nghiên cứu trên, chúng tôi đã phối hợp với CDC Đắk Lắk xây dựng chương trình đào tạo, nhằm nâng cao năng lực cho các cộng tác viên y tế thôn buôn, đặc biệt tập trung các kỹ năng truyền thông về vắc-xin và quy trình tiêm chủng. Kết quả đầu ra là một khóa tập huấn gồm 5 mô-đun, cùng với hướng dẫn tập huấn và một khóa đào tạo giảng viên (TOT) cho cán bộ y tế cấp huyện và xã để thực hiện tập huấn này.

Khóa học 'Nâng cao năng lực cho cán bộ vắc-xin tuyến đầu' và khóa học TOT đã được thí điểm với các cộng tác viên y tế từ 17 xã của huyện CưMgar và với 26 cán bộ chuyên trách tiêm chủng và cán bộ y tế cấp huyện và cấp xã (2022-2023). Chương trình tập huấn có sự tham gia, thông qua việc xây dựng không gian học tập tích cực, đã tăng sự tự tin của các cộng tác viên y tế. Chương trình cũng đảm bảo tính bền vững bằng việc nâng cao năng lực cho giảng viên là các chuyên trách và cán bộ y tế. Phản hồi từ buổi tập huấn thí điểm cho thấy tiềm năng của chương trình trong việc hỗ trợ việc tăng cường sự tự tin và năng lực cho đội ngũ nhân viên y tế và cộng tác viên y tế cấp cơ sở, phù hợp để triển khai tại địa phương.

“Sau khi tập huấn xong thì thấy mình tự tin hơn, điều mà trước đây mình chưa bao giờ nghĩ rằng mình sẽ làm một giảng viên, làm được điều đó chị cảm thấy rất vui!”

- Chia sẻ của một Cán bộ chuyên trách tiêm chủng cấp xã, tỉnh Đắk Lắk -

“Cách tập huấn mới này giúp cộng tác viên tự mình đưa ra nhiều hình thức để thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền của mình.”

- Chia sẻ của một Trưởng Trạm Y tế xã, tỉnh Đắk Lắk -

Chúng tôi hy vọng rằng chương trình này sẽ được áp dụng rộng rãi để hỗ trợ cho các nhân viên y tế ở tuyến đầu trong việc vận động tiêm chủng ở các vùng sâu vùng xa trên khắp Việt Nam. Từ đó nâng cao sức khỏe chung cho mọi người, đặc biệt là những cộng đồng ở các khu vực còn nhiều khó khăn.

NÂNG CAO NĂNG LỰC CHO CÁN BỘ VẮC-XIN TUYẾN ĐẦU

CÁC KẾT QUẢ CỦA CHƯƠNG TRÌNH TẬP HUẤN

Chương trình tập huấn mong muốn tăng cường năng lực và hiệu quả công việc truyền thông về vắc xin của các cộng tác viên y tế thôn buôn. Các kết quả chính của chương trình tập huấn gồm:

Kết quả 1: Các cộng tác viên y tế có thêm kiến thức cơ bản về một số bệnh truyền nhiễm và loại vắc-xin tương ứng.

Kết quả 2: Các cộng tác viên y tế có thêm hiểu biết về các thông tin và tình hình của cộng đồng và bối cảnh địa phương, bao gồm cả các vấn đề về giới và đặc thù văn hóa.

Kết quả 3: Các cộng tác viên y tế có thêm kỹ năng và kiến thức phù hợp để thực hiện các hoạt động kết nối cộng đồng trong bối cảnh địa phương, cũng như phối hợp làm việc hiệu quả với các cộng đồng đa dạng văn hóa.

Kết quả 4: Các cộng tác viên y tế nắm vững và có thể thực hành hiệu quả các kỹ năng truyền thông về vắc-xin, có sự tự tin, thuyết phục và thấu hiểu với các đối tượng được truyền thông.

CẤU TRÚC CHƯƠNG TRÌNH TẬP HUẤN

Chương trình tập huấn bao gồm 5 Mô-đun. Mỗi Mô-đun hướng dẫn một dạng kiến thức và kỹ năng truyền thông khác nhau về vắc-xin. Các Mô-đun này có thể thay đổi thứ tự một cách linh hoạt, tùy thuộc bối cảnh của địa phương, nhu cầu của học viên và giảng viên.

- **Mô-đun 1: XÂY DỰNG LÒNG TIN**
- **Mô-đun 2: KỸ NĂNG THUYẾT PHỤC**
- **Mô-đun 3: KỸ NĂNG NGÔN NGỮ**
- **Mô-đun 4: MẠNG LƯỚI HỖ TRỢ TẠI ĐỊA PHƯƠNG**
- **Mô-đun 5: VẮC-XIN VÀ LỢI ÍCH CỦA VẮC-XIN**